

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobce: **O. T.**
státní příslušnost Ukrajina
t. č. v Pobytovém středisku Havířov, 735 64 Havířov – Dolní Suchá,
Na Kopci 5

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3
o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 11. 2020 č. j. OAM-103/LE-BA02-VL16-2020, ve věci žádosti o udělení mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal přezkoumání v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto, že jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany se podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu) zamítá jak zjevně nedůvodná. Žalobce vyslovil názor, že v jeho případě Ukrajinu za bezpečnou zemi původu považovat nelze. Žalovanému vytknul, že si neshromáždil dostatek aktuálních a relevantních podkladů pro vydání rozhodnutí, v důsledku čehož nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Namítal, že žalovaný v napadeném rozhodnutí nepracuje prakticky s žádnými informacemi o zemi původu. Jako jediné podklady pro vydání rozhodnutí použil Informace OAMP – Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu, ze dne 8. 8. 2020 a Informace OAMP – Ukrajina – Situace v zemi – politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby, ze dne 25. 4. 2020. Z těchto zpráv však žalovaný odkazuje pouze na zcela obecné informace, které žádným způsobem nesouvisejí s jeho důvody žádosti o mezinárodní ochranu. Již z názvu těchto zpráv je zřejmé, že jsou vypracované samotným žalovaným, byly vytvořeny pro účely zařazení Ukrajiny na seznam bezpečných zemí, nikoliv pro účely individuálního posouzení žádosti o mezinárodní ochranu. Již z tohoto důvodu považuje tyto zprávy za neobjektivní a zcela nedostatečné pro řádné zjištění skutkového stavu. Žalobce dále uvedl, že ačkoliv je pravda, že v rámci řízení o mezinárodní ochraně v případě, kdy žadatel pochází z bezpečné země původu, leží větší část důkazního břemene na samotném žadateli, neznamena to, že by se celé důkazní břemeno kompletně přesunulo na žadatele a že žalovaný by mohl prakticky rezignovat na shromáždění přesných a aktuálních informací z různých zdrojů o zemi původu žadatele o mezinárodní ochranu. Žalobce vyslovil přesvědčení, že svou část důkazního břemene unesl tím, že poskytl žalovanému svoji výpověď. Sdělil žalovanému skutečnosti, které mohou být relevantní pro udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný byl povinen tato tvrzení zohlednit a řádně se s nimi vypořádat. Žalovaný však pouze konstatoval, že z dostupných zpráv o zemi původu vyplývá, že měl k dispozici určité prostředky nápravy, které mohl využít k ochraně svých práv. Žalovaný tedy dovozuje, že je v zemi jeho původu dostupná ochrana před pronásledováním či vážnou újmou. V odůvodnění ovšem chybí skutkové závěry o tom, zda by se jeho právům v konkrétním případě vůbec mohlo dostat efektivní ochrany ze strany příslušných státních orgánů. Z rozhodnutí žalovaného není ani nijak patrné, že by se žalovaný touto otázkou blíže zabýval. Žalobce dále vyslovil přesvědčení, že jeho nucený návrat do země původu a případný nástup na povinnou vojenskou službu by mohlo být v rozporu s právem na svobodu myšlení a svědomí zaručeným článkem 9 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv. Tudíž takový nucený návrat do země původu by mohl představovat nebezpečí vážné újmy, neboť by to bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR. V případě výhrůžek ze strany věřitelů by mu v případě návratu do země původu mohla hrozit újma na životě a zdraví.
2. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Odkázal především na odůvodnění napadeného rozhodnutí, z něhož citoval. Prezentoval rovněž závěry z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Azs 67/2020 z 3. 6. 2020. Zdůraznil, že žalobce svým azylovým příběhem neprokázal a nepřesvědčil, že by právě jeho případ odůvodňoval věcné posouzení žádosti. K tvrzení žalobce, že by případný nástup na základní vojenskou službu mohl být v rozporu s jeho svobodou myšlení a svědomím, je pouhou obecnou frází, kterou se snaží azylový příběh gradovat, což však není účelem žaloby a není ani okolností, ke které by ve světle žalobcova případu mělo být přihlíženo.

V této souvislosti žalovaný rovněž citoval z relevantní judikatury Nejvyššího správního soudu. Žalovaný zdůraznil, že žalobce potvrdil, že naposledy ve vlasti fakticky žil ve Lvovské oblasti na označené adrese, kde byl rovněž hlášen k trvalému pobytu. Na dotaz správního orgánu, zda měl ve vlasti nějaké problémy, odpověděl, že žádné konkrétní problémy se státními či bezpečnostními orgány ve vlasti neměl a dodal, že zákony neporušoval a neměl ani problémy s policií. V armádě zatím nebyl. Dle žalovaného napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem o azylu a správním řádem. Žalobce ani v žalobě žádným konkrétním odůvodnitelným způsobem nezpochybil v jeho případě zařazení Ukrajiny mezi bezpečné země původu.

3. Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s.ř.s.), v mezích žalobních bodů. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí žalovaným (§ 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.). V souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s. rozhodl soud o žalobě bez nařízení jednání.
4. Ze správního spisu bylo zjištěno, že dne 23. 9. 2020 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Následně poskytl údaje k podané žádosti a byl s ním proveden pohovor. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany je obava žalobce z jednání věřitele, kterému nesplácel půjčku a dále neochota nastoupit vojenskou službu či nasazení do válečného konfliktu. Žalobce sdělil správnímu orgánu, že místo trvalého bydliště ve vlasti má na označené adrese ve Lvovské oblasti. Na Ukrajině má dluhy. Půjčil si 3 000. Dluh během týdne narostl do částky 20 000. Ve vlasti žádné konkrétní problémy se státními či bezpečnostními orgány neměl, zákony neporušoval. K obavám z návratu uvedl, že je přesvědčený pacifista. Nechce brát do ruky zbraň. V armádě zatím nesloužil. Na Ukrajině je válka a platí tam zákon o povinné základní vojenské službě. Proto by musel nastoupit do armády. Potvrdil, že na Ukrajině už není vyhlášena mobilizace. Namítal však, že se to může kdykoli změnit. Kvůli nesplacenému dluhu mu vyhrožují, také jeho příbuzným psali věřitelé výhrůžné dopisy. Na policii se neobracel. Jeho matka oslovila známého, který měl možnost spojit se s policií a sehnat informace. Dotyčný jí pak řekl, že policie nemůže nijak pomoci, protože většina výhrůžek byla odeslána z neznámého čísla, které bylo okamžitě zrušeno. V podrobnostech soud odkazuje na zjištění z výpovědi žalobce, jak jsou tato uvedena v napadeném rozhodnutí, protože korespondují s obsahem spisu a jsou správná.
5. Žalovaný při posouzení žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany vycházel především z jeho výpovědi a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Konkrétně vycházel z Informace OAMP – Ukrajina – Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu, ze dne 8. 8. 2020 a z Informace OAMP – Ukrajina – Situace v zemi – Politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby, ze dne 25. 4. 2020.
6. Ze správního spisu se podává, že dne 2. 11. 2020 v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu, byla žalobci dána možnost se v rámci seznámení s podklady rozhodnutí shora uvedenými, seznámit se s informacemi, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady rozhodnutí či vyjádřit námitky proti zdrojům informací a způsobu jejich získání. Této možnosti žalobce nevyužil. Pouze uvedl, že chce doložit dokumenty, které mu pošle kamarád. Ve lhůtě, kterou mu správní orgán uložil k předložení dokladů, žádné dokumenty žalobce nezaslal a neučinil tak ani ke dni vydání napadeného rozhodnutí.

7. Podle ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu, jako zjevně nedůvodná se zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.
8. Podle ust. § 2 vyhl. č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších cizinců, Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu Ukrajinu s výjimkou poloostrova Krym a části Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů.
9. Podle ust. § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, pro účely tohoto zákona se rozumí bezpečnou zemí původu stát, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště, 1) ve kterém obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, 2) který jeho občané nebo osoby bez státního občanství neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo § 14a, 3) který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků, 4) který umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv.
10. Krajský soud předně odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu např. na usnesení č. j. 5 Azs 23/2013-19, na rozsudek č. j. 5 Azs 66/2008-70 a citované ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu, z něhož plyne, že se předem vybrané země původu považují za bezpečné, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze. Krajský soud souhlasí s žalobcem, že zařazení země mezi bezpečné země je vyvratitelnou domněnkou. K tomu soud dále odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 66/2008-70, v němž soud konstatoval, že „označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu“. Ukrajina je podle § 2 vyhl. č. 328/2015 Sb., na seznamu zemí, které Česká republika považuje s výjimkou výše označených oblastí, za bezpečné. Bylo proto na žalobci, aby prokázal opak. V dané věci však žalobce neuvedl žádné konkrétní skutečnosti, z nichž by bylo možno usuzovat na hrozbu pronásledování v zemi původu, a tedy nepovažovat Ukrajinu ve vztahu k osobě žalobce za bezpečnou zemi původu. Krajský soud souhlasí se závěry žalovaného vyjádřenými na str. 3 a 4 napadeného rozhodnutí. Především žalobce pochází ze Lvovské oblasti, ve své vlasti nikdy neměl žádné konkrétní problémy se státními orgány své země a nebyl politicky aktivní. Soud souhlasí s žalovaným, že žalobce za jediné důvody bránící mu v návratu do vlasti označil osobní problémy spojené s finančním dluhem a neochotu k nástupu výkonu základní vojenské služby. Soud sdílí názor žalovaného, že ať již případné problémy se soukromými osobami, ani legitimní občanskou povinností k nástupu vojenské služby, nelze považovat za azylově relevantní, neboť nemají souvislost s jeho rasou, pohlavím, náboženstvím, národností apod. I soud považuje žalobcem prezentované potíže na Ukrajině s věřiteli za azylově irelevantní a plně řešitelné za pomoci ukrajinského právního řádu. I dle názoru soudu žalobce v případě možných problémů má dostatek ochranných prostředků v zemi původu, kde se může obrátit jak na policii, tak využít pomoci Úřadu ombudsmana, který v zemi působí. Dle názoru soudu žalovaný se srozumitelně a přezkoumatelně vypořádal s tvrzeními žalobce a obstaral dostatek informací za účelem náležitého zjištění skutkového stavu. Informace o zemi původu, z nichž žalovaný vycházel, jsou sice zpracované žalovaným,

ovšem žalovaný, jak plyne z obsahu těchto dokumentů, čerpal z mnohých všeobecně respektovaných zdrojů a respektovaných institucí. Žalovaný tedy vycházel z relevantních podkladů, které žalobce nijak nezpochybnil, ke zdrojům informací, obsahu dokumentů neměl žádné námitky, jak bylo zjištěno ze správního spisu a jak je rovněž výše citováno. Přestože sám avizoval předložení dalších dokumentů, správnímu orgánu ve stanovené lhůtě ani ke dni vydání rozhodnutí žalovaného, nic nedoložil a neučinil tak ani v průběhu soudního řízení.

11. Krajský soud na základě shora uvedeného žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
12. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému prokazatelně v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 30.03.2021

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně